

מסורת הש"ס

(א) ז"ל אמרו מי ילך, (ב) מנגינה ג' ימים פ"ד מהל, (ג) מנגינה ג' ימים פ"ד מהל, (ד) ז"ל אמרו מי ילך, (ה) מנגינה ג' ימים פ"ד מהל, (ו) ז"ל אמרו מי ילך, (ז) מנגינה ג' ימים פ"ד מהל, (ח) מנגינה ג' ימים פ"ד מהל, (ט) מנגינה ג' ימים פ"ד מהל, (י) מנגינה ג' ימים פ"ד מהל.

תורה אור השלם
1. נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק יצוב ויחרו מבקש קולם: תהלים לו כה

גליון הש"ס

גמ' בני צרות אני מעיד לבב. עין לקמן דף פא ע"א מדי' למח דף כג ע"א מדי' אלב חכמים: שם ואחריו מי ר"ע. עין כמותו דף קה ע"א מדי' דחשיב ליה:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דוסא דוסא הרס מסיחון ונתקדשו בקדושת א"י ועכשיו צבית שני בטלה קדושתה וזרעין צבשיעת ומקנו להן מעשר ראשון ומעשר עני צבשיעת דמפרש לקמן מפני פרנסת עניים שבא"י שאין להם מה לאכול צבשיעת לפי שבטל לקט שכמה ופיאה והולכים שם ונותלים לקט שכמה ופיאה ומועשר עני: ומקבלים גרים מן הקרדוין כו'. אלף אמרין ממורים הן מננות ישראל שבאו עליהן עובדי כוכבים דאיכא רבנן דפסלי: פגע זו. יומתן כ"ע: וקדושה ראשונה. דבימי יהושע קדשה לשעתה ולא לעמיד הלך זרעיס בהן צבשיעת שיסמכו עליהן עניים לשכור עצמן לתרוש ולקזור ועוד לטוב לקט שכמה ופיאה ומועשר עני: אין מקבלין גרים. מפרש לקמן וע"כ שמומרים הן מישראל שנטמעו שם: פספסו. שנמלאו צבגדים הצאים מרקס: טהורים. לפי שלא גזרו על כמני עובדי כוכבים: שהם גרים. ודמס טמא: וטועים. שהמירוס דמס וגזרו על כממיו שאלף על פי שטמאו שהמירו: ישראלים הם: מנין העובדי כוכבים. שאין ישראל דרים שם: ואפי'

תוספות ישנים

בני צרות מעידים לכם לפי שהם אף לבי' בני צרות לשוק וכשרים הם. ומהם עדין הוא מכניס ראשו בין הרים גדולים לרב המנוח שאמר (לקמן פא). שומת יבס שומתה אסורה ליבמה וגם לכסוה נפסלה כדממשע לקמן פרק הפעל (שם) וא"כ מרש נמי הו' הולד פסול (לבי' מק"ו דלמנה לא יולד למכר מה לאלמנה שכן היא עמיה מתחלת דהא היא מתחלת נמי לרב המנוח א"י דטוגא דהכל לא חלוה כרב המנוח לרב המנוח לא אמרי מרבי צבי מניה דלא תקשי לן קח צבי מניה צרות וקא פשוט ליה בני צרות דודאי מתירא דבני צרות טוב לפשוט דון דלרות דכתיב שהיא אומר שבנים שמשו ע"ג המזבח א"כ (אמל) [ממילא] מניח ראה ולא הלכה ב"ב"ש דלבי' הולדות פסומים ולא יוכלו לשמש אליה דרב המנוח דלמנר שומת יבס שומתה אסורה ליבמה ואלה שהיא עמיה לשוק א"כ לכבי רב המנוח לא וזני הם. וא"כ מדפשוט דמני צרות דכשרים הם ושמני ע"ג המזבח הצרות ענין יהיו תומרות להשא [לשוק] ולא לבי' דלבי' הולד פסול: בבור שטן פ"ה ק' שמו. י"מ שזה שם עברי ור"ל י' לא יח כבוד שטן דלמנר הם רב קאלק לבר שטן:

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות זו.

עין משפט גר מצוה

א מ"י פ"א מהל' תרומות ה"ל ה"פ"ד מהל' שמעתי ויובל ה"ל: ב מ"י פ"א מהל' תרומות הלכה ה"פ"ו מהלכות בית הבמיה הלכה טו: ג מ"י פ"א מהל' תרומות הלכה ה: ד מ"י פ"ד מהל' מטמא משכב ומושב הלכה י':

מוסף רש"י

עמון ומואב. ישראל הדרכין בעבר הירדן כמה שבכו מקימון ועגו ארץ עמון ומואב. מעשרין. עשוי. מעשר עני בשביעית. כדאמרין לקמן שלא קדשה עולי גולה בקדושת ארץ (חגיגה ג'). הרבה כרכים כבשו עולי מצרים. וקדושת בקדושת ארץ. ולא כבשוה עולי בבל. בקדושת עמיה. ולכן לא כבשוה דקסברי הואיל והתירו הוהו. וקדושה ראשונה בטלה. דכי קדשה יהושע קדשה קדשה ולא לעמיד לבב. כגילו בימי נבוכדנצר. ולא ראו להחיר קדושתה כד שיהא מומר צבשיעת שם צבשיעת שאין ומהת מחוה לרץ ויסמכו עליהן עניים לטוב לקט שכמה ופיאה ומועשר עני: ואזמן שקדשו הן לא בטלו בתורבן שני כדאמרין כדכיל (פ"ב) ה"פ"ד ה' לאלף כל ארץ אפי' יבשו ארצות ורשמה. יהושע ראשונה ושניה יש להם. שצלה יהושע ראשונה וקראת שניה יהושע. אלף יהושע לשליש און להם. שהשניה לא פסקה (חגיגה ג'). לביק שגזר ארץ ישראל און ורשע צבשיעת. אלף עמון ומואב היינו מלקדשן כד שייסמכו עליהן עניים צבשיעת בלגט שכמה ופיאה ומועשר עני. לקט שכמה עני. ומעשרין עמיה ומואב עני. וברשות הכתמים היה להטיל עליהן איה מעשר שמינו לפי עמון ומואב עני המורה (חגיגה ג'). כל הכתמים הבאים מן הרקם טהורים. עיר שרובה נכרים היא וזם נכרים טהור מלאויה. דכתיב (ויקרא י"ב) דבר אל בני ישראל אשה כי מורע ילדה. בת ישראל נטמאה צליה ונדה ולא נכרית. ואע"ג דרבנן גזרו עליהם שהיא כפין. על כמתיבן לא גזרו. דהא כמתיבן דישאל גופייהו מדינת ניסו. ופסיקו מדינת דם יחיה וזבד צבשיעת כתיב. שמהלכה בגנה. ואפילו רחמה (מ"ד) ארצות מנס' מה (מ"ד) שלא גזרו על דם נכרית טמאה אלא צדור לה. דמן דם הנכרית צ"ש מטמאין וצ"ה אומרים כדוקא וכמתיבן רגליה מטמאין לה ואין ממתיבין יבס (מ"ב ל"ח). מפני שהם גרים וטועים. ויבן גרים ודמן מטמא וכישראל הם אלא שהם טועין ומהנין בתוקף הנכרית והרי הן כישאל מומר (שם) אף וטועים. שאין מלגין את כתיבם (ד"ה).

בני צרות אני מעיד לכם. דכשרים אף לבי' ואל"ת לשמואל דמספקא ליה דהאשה רבה (לקמן כג: ושם) אף קידושין תופסין צינמ' לשוק א"כ פשיטא דכשריה דמילד שקדשה פקעה לה זיקה כדאמר' בשומרת יבס שקדש אחותה שקדושה מפקיעין הייבוס וי"ל דלא דמי דהתם אין שום תקנה לעשות שמתייבס שאין להמית אחותה אבל היבמה שנתקדשה לשוק אפשר לתקן ע"י גירושין שמתייבס הלכך לא פקע זיקה ועוד אמר רבי יצחק דלא מהיה אשת המת לאיש זר משמע דאפילו ע"י היה דהיינו קידושין לא מהיה זר אף דלא כהי אפקיה בלשון היה: יצאו בני פתחים. שלא ימלאם כולם יחד ויקפחוהו צבלקות ויטמרו לקבוע הלכה כמותו א"כ יאלו צב' פתחים כד' ש"מלאו וישמעו משבוח: עמון ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית. פי' צבונטס ישראלים הדרים בארץ עמון ומואב שביבס משה מסיחון ונתקדשו בקדושת ארץ ועכשיו צבית שני בטלה קדושתה וקשה לר"ת דלמנר צב' מקוס שנהגו (פסחים כג: ושם) ג' ארצות לביעור יהודה ועבר הירדן וגליל ועבר הירדן היא ארץ סיחון ועגו אלמנא שקדושה עולי צבל ואומר ר"ת דהתם בארץ סיחון ועגו שלא היתה על עמון ומואב אלא ארץ סיחון שביבס עמון ומואב אלא קדשו עולי צבל דממשע הכא ועוד אמר ר"ת דמצינו למימר דהכל בארץ עמון ומואב שלא כיבס סיחון מעולם שלא קדשוהו אפילו עולי מנרים וכן משמע צמס' דים (פ"ד משנה ג') דמדמה לה מנרים וצבל ג' וד' הכל דלמנר מר הרצנה כרכים קדשו עולי מנרים עולי צבל לא קדשו והניחוהו כד שייסמכו עליהם עניים אלמנא חששו לתקנת עניים אע"ג דמא"י היו נמנעו מלקדש כל שכן צעמון ומואב שלא נתקדשו מעולם שראוי לתקן מעשר עני צבשיעת ולא מעשר שני דצמס' ידים איכא מ"ד מעשר שני צבשיעת וכן יש לפרש צמס' מנגינה (ד' ג: ושם) דקאלמר נמי ר"ה התם עמון ומואב צבשיעת מעשר עני צבשיעת ומפרש מה טעם הרצנה כרכים כו' ולא צבי למימר דעמון ומואב הוא מנכרים שבכו עולי מנרים ומדע דהא לר"ה מספקא ליה צב"ק דמגילה (דף י') וצב"צ דשבוטות (טו). אף סבר קדושה ראשונה קדשה לעמיד לצבל אף ור' יהושע ס"ל דקדשה לעמיד לצבל צמגילה וצבשוטות ואפי"ה אית ליה צמס' ידים צעמון ומואב כר"ה אלא על כרחן הא דקאלמר התם מה טעם לא מדברי ר"ה הוא ודברי ר"ה הם צמס' ידים ולא קמני לה התם אלא דה"ס הוא שמפר' כן ללמ"ד לא קדשה הניחו (י) לקדש אף מא"י צבשיל עניים ולכך אין מימה אס גזרו על עמון ומואב מעשר עני ולא מעשר שני ואלה דשצק הכא וצמגילה טעמא דקאלמר ר"ט צדיח צמסכת מה מנרים שהיא קרובה עשאה מעשר עני כד שייסמכו עליה עניים אף עמון ומואב כו' משום דניחא ליה להש"ס דמשכחת טעמא דאף צב"ה הניחו מלקדש צבשיל עניים וכ"ש עמון ומואב שהן ח"ל: כל הכתמים הבאים מרקם טהורים. אע"ג דברקס נמי הוו ישראל דמתנן גיטין (דף ג: ושם) אף המציא מן הרקס ומן המגרי מ"מ כתמים הצאים מרקס טהורים דלאו דישאלים נינהו דישאל מלגעים כתיבם ועובדי כוכבים הדרים שם עובדי כוכבים גמורים ולא ישראל מומרים: